

1. *Journal of Management Studies*, 1996, 33, 1, 1-14.

lesbrief groep 1 t/m 3

lesbrief groep 1 t/m 3

Lesbrief groep 1 t/m 3

GLOW 2022

Ieder jaar ondersteunt CultuurStation de organisatie van GLOW bij een project speciaal voor de scholen:

Tijdens lichtfestival GLOW zie je lichtkunstwerken van kunstenaars en vormgevers uit verschillende landen. De organisatoren van GLOW bepalen elk jaar een ander thema en daardoor wordt GLOW elk jaar weer een andere 'tentoonstelling'. Met GLOW Next Generation sluiten we aan bij dat thema. Dit jaar is het thema:

'Urban skin'.

Het project start met een brief. Hierin worden alle kinderen opgeroepen zich aan te sluiten bij de 'museum monsters'. Een geheim genootschap dat het Van Abbemuseum gaat overnemen tijdens GLOW.

De inspiratie voor de monsters die de kinderen gaan maken komt van Eindhovense Street Art en de collectie van het Van Abbemuseum. Van een deel van alle ingestuurde monsters wordt door Kunstenaar Hugo Vrijdag een projectie gemaakt die als een nieuwe huid over de muren van het museum geprojecteerd zal worden. GLOW nodigt daarnaast alle kinderen uit om tijdens GLOW hun eigen monster zélf in het museum op te komen hangen. Meer informatie daarover volgt.

wil je meer weten over Glow 2022?

GLOW 2021 - <https://www.gloweindhoven.nl/nl/glow-2021/projecten-2021/footprint>

Omschrijving van het project:

Het project start met een brief waarin alle kinderen worden opgeroepen, zich aan te sluiten bij de;

MUSEUM MONSTERS

Dit is een geheim genootschap dat het Van Abbemuseum gaat overnemen tijdens GLOW.

De museum monsters wil kunst, gemaakt door kinderen, in het museum zien! Ze willen iedereen laten zien dat kinderen ook kunstenaars zijn! Dit doen ze door tijdens Glow hun kunst zelf op te hangen in het museum én op de muren te projecteren.

Tijdens dit project zullen de leerlingen van groep 1 t/m 3 kennis maken met graffiti, straatkunst en het Van Abbemuseum. Ze krijgen een tekenopdracht die gelinkt is aan deze onderwerpen.

De leerlingen gaan een monster ontwerpen en maken en gebruiken daar een detail van één van de kunstwerken van het Van Abbemuseum voor.

De les wordt opgesplitst in 2 delen en is opgebouwd vanuit procesgerichte didactiek. De les sluit aan op de manier van werken vanuit de Culturele ladekast en stimuleert de ontwikkeling van de culturele vermogens. In de bijlage tref je de achtergrondinformatie. Ben je niet bekend met procesgerichte didactiek, dan is dat geen probleem, want de opbouw en de vragen die geformuleerd staan in de PowerPoint (les) begeleiden jou en de leerlingen door het proces, zodat helder is welke vragen er gesteld kunnen worden en welke opdrachten de leerlingen kunnen doen.

Concept Atelier Vrijdag

De lessen

Lesduur	:	De PowerPoint is opgedeeld in twee lessen van ongeveer 60 minuten.
Werkvorm	:	Klassikale instructie en verwerking als weektaak voor groep 1/2 of klassikaal verwerken. Klassikale instructie en klassikale verwerking voor groep 3
Leerstofgebied	:	Beeldende vorming

Als bijlage heb je een PowerPoint ontvangen die in twee lessen is opgedeeld. De PowerPoint behandel je samen met de leerlingen en de vragen die erin gesteld worden, geven je als leerkracht houvast om de les te doorlopen. De les is opgebouwd vanuit procesgerichte didactiek en sluit aan op de manier van werken vanuit de Culturele ladekast en de ontwikkeling van de culturele vermogens. De PowerPoint – les is ondersteund met vragen die je kunt stellen aan de leerlingen. Deze vragen zijn opgebouwd vanuit de verschillende fases van de culturele vermogens, zoals deze ontwikkeld zijn vanuit de culturele ladekast.

Er is altijd ruimte om extra vragen te stellen of te reageren op vragen van de kinderen. Gebruik je eigen kennis over de groep om te bepalen of sommige onderdelen extra of juist minder aandacht behoeven.

Wanneer je beide lessen hebt doorlopen en het eindresultaat hebt geëvalueerd, dan scan je deze in als jpeg of pdf en mail je ze naar:

britt@jijmaaktglow.nl

Geef alle kinderen het werk een paar dagen vóór GLOW mee naar huis en laat de ouders weten wat de bedoeling is. Je ontvangt hiervoor nog informatie van GLOW die je kunt doorsturen.

Les 1 Verwonderen / oriënteren en onderzoeken:

Doel van de les:

- De kinderen leren wat graffiti en street art is
- De kinderen leren te kijken naar kunst van het Van Abbemuseum
- De kinderen leren een plan te ontwerpen voor het uiteindelijke werk.
- De kinderen stellen zich open voor beelden.
- De kinderen geven (samen met leerkracht) betekenis aan beelden door erover te praten.

Aan het einde van de les hebben de leerlingen het volgende geleerd:

Alle kinderen hebben een schets-ontwerp gemaakt van verschillende monsters en kiezen er eentje uit die ze als eindwerk verder willen uitwerken.

Nodig:

- brief 1 museum monsters (*zie de bijlage*)
- wit papier
- tekenpotlood
- eventueel kleurpotloden

Organisatie:

Behandel de PowerPoint klassikaal, laat hem zien op het digibord. De verwerking kunnen de kinderen aan hun eigen werkplek doen. Voor groep 1/2 kan dit klassikaal gedaan worden, je kunt dan aangeven dat de kinderen die klaar zijn een ander werkje kunnen kiezen door er 'speelwerktijd' achteraan te plannen of misschien met parallel collega's af te stemmen om buiten te spelen.

Voor groep 3 kan les 1 klassikaal aangeboden en verwerkt worden.

Introductie van de opdracht:

Enthousiasmeer de kinderen door te vertellen dat je een geheime brief hebt ontvangen waarin ze worden gevraagd lid te worden van een geheime, nieuwe club. Probeer, vóórdat je de PowerPoint start, te onderzoeken of kinderen al iets afweten van GLOW (*beginsituatie*)

Start de PowerPoint op.

Bij dia 7 lees je de brief van de museum monsters voor (*zie de bijlage*)

Na doorlopen van les 1 gaan de kinderen aan de slag met het maken van een plan voor de verschillende monsters. In les 1 worden de kunstwerken nog niet betrokken bij de tekeningen, dit gebeurt pas bij les 2.

Afsluiting:

Les 1 kun je nabespreken door reflectieve vragen te stellen als:

- Hoe ging het?
- Welk monster vind je het beste en waarom?
- Waar ben je erg trots op en waarom?
- Welk monster kies je als beste idee en waarom?

Wil je extra hulp bij het formuleren van reflectieve vragen, klik op de volgende link, daar staan de culturele vermogens uitgewerkt als hand out en worden er vragen geformuleerd die je kunt stellen wanneer je reflecteert op kunstzinnig werk.

De PowerPoint

Deze is opgebouwd vanuit procesgerichte didactiek en

<https://www.laatmaarlernen.nl/#!/kenniscentrum/leerplankader-slo-en-laat-maar-zien>

Les 2: Uitvoeren en evalueren

Doel van de les:

- De kinderen gaan een monster maken geïnspireerd door graffiti en de kunstwerken van het Van Abbemuseum.

Aan het einde van de les hebben de kinderen het volgende geleerd:

- Verbeelding gegeven aan een monster
- Een monster kunnen maken, waarvan één onderdeel een stukje van een kunstwerk van het Van Abbemuseum.
- Met wasco een illustratie kunnen maken die dik en fel is ingekleurd

Nodig:

- Brief 2 museum monsters (*zie de bijlage*)
- Zwart papier A4 of A3, als het maar onder de scanner past
- Wasco krijtjes (**alleen de lichte, felle kleuren**)
- Scharen
- Lijm
- Printbladen van de kunstwerken (*zie de bijlage*)

Vorbereiding:

Het kan voor de organisatie eenvoudiger zijn om van te voren alvast details uit te knippen en de kinderen te laten kiezen vanuit deze onderdelen. Je kunt zelfs de details weer beschouwen en bekijken of de kinderen het in de PowerPoint terug kunnen vinden op de kunstwerken van het Van Abbemuseum.

Print de kunstwerken in kleur op A4 of A3 formaat. Knip verschillende onderdelen uit de kunstwerken die de kinderen kunnen gebruiken als ogen, oren, tanden, horens, lijf, arm, hoofd, oor, haar, voet, billen of iets anders.

Organisatie:

De instructie en verwerking kunnen klassikaal. De instructie gaat via het digibord en de verwerking aan de eigen werkplek. Voor groep 1 en 2 is de instructie en verwerking eenvoudig klassikaal te organiseren door op de verwerkingsplekken de zwarte blaadjes en wasco klaar te leggen. Je kunt extra ouderhulp vragen om groepjes te begeleiden. Je kunt de verwerking ook op de weektaak zetten, zodat leerlingen dit zelfstandig kunnen doen, gedurende de schoolweek.

Introductie van de opdracht:

Je start met brief 2 (*zie de bijlage*)

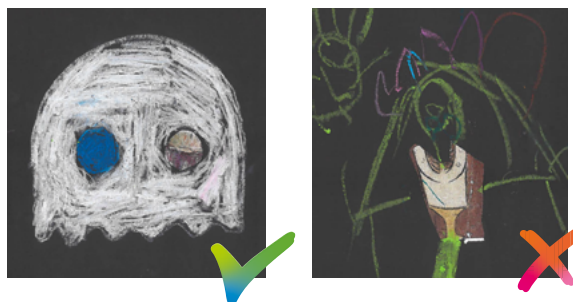
Start de PowerPoint op.

De PowerPoint start met een korte herhaling / terugblik van / op de vorige les. "Wat hebben we gedaan?"

De kinderen kijken vervolgens naar de dia met kunst van het Van Abbemuseum en beantwoorden de receptieve vragen die in de PowerPoint vermeld staan. Als leerkracht heb je alle vrijheid zelf vragen erbij te bedenken of anders te formuleren.

De kinderen kijken naar de getekende monsters die ze gemaakt hebben in eerste les. Deze monsters kunnen worden gebruikt als idee voor het uiteindelijke monster.

Wanneer de kinderen aan de slag gaan kiezen ze één detail van een kunstwerk en knippen dit uit. Het detail wordt op een zwart blaadje geplakt en de kinderen gaan, met felle wascokleuren, een monster maken waar het detail een rol speelt. Het is belangrijk dat de kleuren fel zijn, want van de gemaakte monsters wordt geprojecteerd en felle kleuren werken het beste. In de Powerpoint worden de verschillende maak-stappen getoond aan de hand van foto's en tekst. Dit geeft de kinderen houvast bij het maken.

Afsluiting:

Les 2 kun je nabespreken door reflectieve vragen te stellen als:

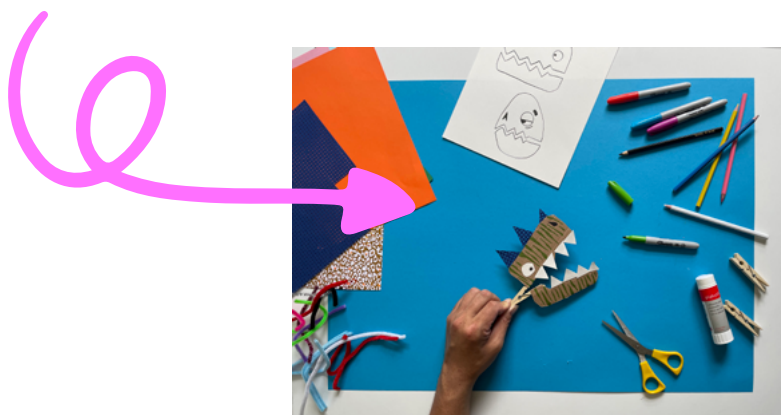
- Hoe ging het?
- Welk monster vind je het beste en waarom?
- Waar ben je erg trots op en waarom?
- Welk monster kies je als beste idee en waarom?

Scan de werken in als jpeg of pdf en mail je ze naar: britt@jijmaaktglow.nl

GLOW nodigt alle kinderen uit om tijdens GLOW hun eigen monster zélf in het museum op te komen hangen. Meer informatie daarover volgt.

Extra:

Klik op de foto voor een super leuk filmpje hoe de leerlingen thuis (of op school) een monsterbutton kunnen maken. Met deze button laten ze tijdens het lopen van Glow aan iedereen zien dat ze bij de museum monsters horen en mede kunstenaar zijn.

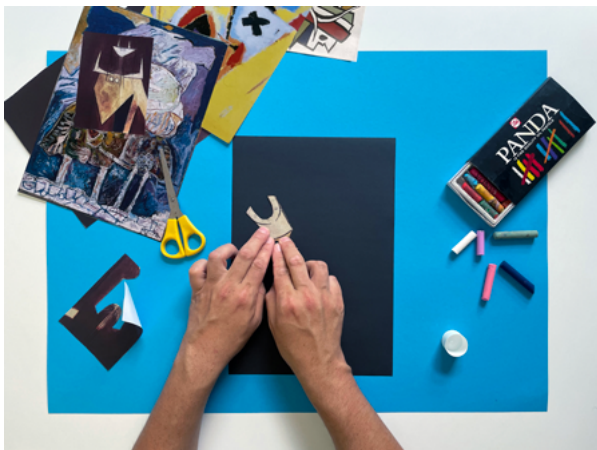

Les 1: Na de powerpoint starten alle kinderen met het schetsen van verschillende monsters.

Les 2: De kinderen kijken naar de kunst-onderdelen van het Van Abbemuseum. Hieruit kiezen ze een detail dat gebruikt gaat worden voor het monster.

Het detail wordt op een zwart blaadje geplakt. Laat de kinderen goed nadenken over de positie van het detail, zodat het monster nog op het papier past.

Met wascokleuren, tekenen de kinderen een monster waar het kunst-detail een rol speelt. Laat de kinderen alleen de lichte en felle kleuren wasco gebruiken.

Het is belangrijk dat het monster minimaal 1 cm. van de randen afstaat. Het werk wordt vrijstaand gemaakt en geprojecteerd. Aflopende tekeningen of donkere kleuren zijn op de projectie niet te zien.

Scan het werk van de leerlingen in als jpeg of pdf en mail ze naar: britt@ijmaaktglow.nl

Geheime brief 1

BIJLAGE

(Start brief 1 bij dia 7)

Beste kinderen van groep 1-3,

We hebben een geheim! Kan iemand even kijken of er echt geen volwassenen mee kunnen luisteren? Je juf of meester kent het geheim al, dus die mag meeluisteren of deze brief voorlezen.

Niemand in de buurt?

Oké, dan vertellen we jullie een geheim.

Wij zijn de Museum Monsters! Een groepje kinderen en jongeren met een spannend geheim plan.

We vinden het super oneerlijk dat we thuis en op school heel erg ons best doen om mooie tekeningen en schilderijen te maken, echt KUNST, maar dat in het museum altijd alleen maar kunst van volwassenen hangt.

Wij willen ONZE kunst in het museum zien! We willen iedereen laten zien dat kinderen ook kunstenaars zijn! En als ons werk in een museum hangt, misschien dat volwassenen er dan eindelijk eens echt goed naar gaan kijken en iets van óns leren.

Dus sluit je aan bij De Museum Monsters en doe met ons mee! Dan laten we samen heel Eindhoven versted staan tijdens lichtfestival GLOW. (dia 8 over Glow)

Ken je GLOW? Ben je er wel eens geweest?

Bij GLOW zie je vaak lichtkunst die geprojecteerd wordt op een gebouw. Eigenlijk een soort graffiti, maar zonder dat je eroverheen hoeft te schilderen als je het niet meer mooi vindt. Je doet gewoon het knopje van de projector uit en dan is de muur weer gewoon een muur. (dia 9 over graffiti)

Dit jaar gaan we tijdens GLOW onze kunst ophangen in het Van Abbemuseum! Ook projecteren allemaal monsters op de muren van het museum, zodat het net lijkt alsof we de muren vol graffiti gespoten hebben! Ken je het Van Abbemuseum? (dia 10 over Van Abbemuseum)

Voor ons plan hebben we allerlei grappige, vrolijke, spannende, gekke en vooral felgekleurde monsters nodig. Maar daar hebben we jullie hulp bij nodig!

Je juf of meester laat je zo nog wat meer zien over graffiti en dan kunnen jullie je fantasie gaan gebruiken en allerlei eigen monsters verzinnen.

Volgende les kies je welk monster je het tofst vindt en die maak je in het groot.

Je juf of meester stuurt die stiekem naar ons en dan verrassen we samen heel Eindhoven tijdens GLOW bij het Van Abbemuseum! Spannend toch?!

Succes en tot dan!

De Museum MONsters

PSsst niet verder vertellen, want als de krant of de burgemeester er achter komt wat we willen doen dan gaan ze ons vast proberen tegen te houden en dan mislukt ons plan!!

(Start brief 2 bij dia 17)

PSSST! Museum Monsters van groep 1 - 3,

We hebben iets voor jullie om te gebruiken voor jullie monsters. Hiermee verbazen we echt iedereen!

Wij hebben stiekem in het Van Abbemuseum foto's gemaakt van de kunstwerken. Moet je zien! *Dia 18 Kunst*

We wilden er nog meer maken, maar toen werden we betrapt en zijn we hard weggerend. Anders hadden we moeten vertellen over ons geheime plan!

We zouden het supertof vinden als jullie stukjes uit deze foto's gebruiken als lijf, als arm, of hoofd, of oor, of haar of voet of billen van je eigen monster. Zo laten we zien dat wij van kunst KUNST kunnen maken!

Bekijk de foto's maar eens goed met je groep, kijk nog eens terug naar de monsters die jullie de vorige keer getekend hebben, maak een goed plan voor je monster. En dan ... AAN DE SLAG!

We kunnen niet wachten om jullie kunstwerken te zien!

Succes!

De Museum MONsters

Le Marchand d'oiseaux

Door Wifredo Lam

BIJLAGE

Composition en long

Door Fernand Léger

BIJLAGE

Prinsenpaar
Door Lucebert

BIJLAGE

Figuur

Door **Pieter Ouborg**

BIJLAGE

De veroordelen. Hommage & Rosenberg

Door Karel Appel

BIJLAGE

Bij procesgerichte didactiek hebben kinderen de regie over hun eigen ontwikkeling. Aan volwassenen de taak om een omgeving in te richten die deze ontwikkeling ook mogelijk maakt. Niet een omgeving waarin vooraf is bepaald wat en hoe je moet leren, maar een waarin openheid en vrijheid heersen om dat zelf te ontdekken, op basis van ieders eigen (on)mogelijkheden.

Deze les zetten we in op procesgerichte didactiek voor de artistieke creativiteitsontwikkeling bij leerlingen. Zelf ontdekken, experimenteren en uitproberen zijn belangrijke onderdelen. Niet het eindproduct maar het proces staat centraal. Voor veel leerkrachten is procesgerichte didactiek geen vanzelfsprekendheid, hun rol verschuift van stuurder naar begeleider.

We begeleiden leerkrachten om leerprocessen zo in te richten dat kinderen de mogelijkheid hebben om hun creativiteit, innovatief vermogen en ondernemerschap verder te ontwikkelen en versterken. Leerkrachten zélf kunnen leren en ervaren hoe je creativiteit stimuleert: aansprekende voorbeelden aandragen, mogelijkheden tonen en uitdagende vragen stellen die aan het denken zetten.

We werken in de vier stappen van een creatief proces: verbazen - onderzoeken - vormgeven - presenteren. Daaraan hebben we vier sleutelvragen voor een creatief ontwerp gekoppeld, waarmee feitelijk een procesgerichte didactiek wordt beschreven:

Les 1

- Wat moet ik doen om kinderen zich te laten verbazen over het onderwerp dat we aan de orde willen stellen?
- Wat moet ik doen om kinderen in staat te stellen de opgeroepen vragen te onderzoeken?

Les 2

- Wat moet ik doen om kinderen de gelegenheid te geven om de resultaten van hun onderzoek vorm te geven in een mogelijk antwoord op de gestelde vragen?
- Wat moet ik doen om kinderen een dialoog te laten voeren over de gevonden oplossingen?

De fases van procesgericht werken is in deze lessenreeks geïntegreerd en het sluit aan op de manier van werken vanuit de kinderen van De Culturele Ladekast.

De opbouw vanuit procesgerichte didactiek verloopt als volgt:

1. Oriënteren / verwonderen
2. Onderzoeken
3. Uitvoeren
4. Evalueren

Ben je nieuwsgierig naar de werkwijze vanuit de Culturele ladekast, klik dan op de actieve link.

<https://www.cultuurstation.nl/kenniscentrum/kennis-delen/culturele-ladekast/>

Beeldend onderwijs wil leerlingen 'beeldwijs' maken. Het doel is dat ze beeldcommunicatie begrijpen en ook leren gebruiken. Leerlingen dienen zich bewust te worden van de rol die ze zelf (kunnen) spelen, zodat ze goed geïnformeerde, actieve en creatieve deelnemers worden in onze steeds veranderende, maar altijd beeldrijke cultuur.

Uitgangspunt voor deze leerlijn is dat leerlingen vertrouwd raken met het beeldend handelen van henzelf en van anderen. Op die manier wordt omgaan met beelden en beeldtaal een stukje van henzelf en krijgen ze de mogelijkheid betekenis te geven aan de wereld om hen heen. Het gaat er niet alleen om dat leerlingen beeldbegrip ontwikkelen, dat ze leren denken over en in beelden, maar ook dat ze een eigen beeldend vermogen ontwikkelen.

De culturele vermogens ontdek je in de opbouw van de les. De vragen en opdrachten die in de PowerPoint geformuleerd zijn geven houvast voor het ontwikkelen van de culturele vermogens. Alle vermogens zijn verwerkt binnen de opdracht.

Een korte uitleg per vermogen:

Receptief vermogen

Bij het receptief vermogen leert de leerling zich openstellen voor culturele uitingen. De focus ligt op 'waarnemen' en 'beleven': voelen, luisteren, kijken, ervaren, herinneren, herkennen, bewegen en ontdekken. Het accent ligt op zelf-waarneming.

Creërend vermogen

Bij het creërend vermogen denkt, creëert en produceert de leerling op creatieve wijze. Het accent ligt op 'maken/vormgeven' en op zelf-verbeelding.

Reflectief vermogen

Bij het reflectief vermogen leert de leerling cultuuruitingen van zichzelf en anderen analyseren, interpreteren en waarderen. Het gaat om betekenis geven, benoemen, vertellen, formuleren, classificeren en oordelen. De leerling wordt gestimuleerd om na te denken over zijn keuzes, de zeggingskracht van een werk of de gebruikte materialen en technieken. Bij reflecteren wordt er zowel op het product, als op het proces van werken gereflecteerd. Het accent ligt op zelf-conceptualisering.

Analyserend vermogen

Bij het analyserend vermogen leert de leerling informatie over cultuuruitingen zoeken, in zich opnemen en toepassen in eigen werk. Hierbij kunnen verbanden gelegd worden met andere vakken, andere gebeurtenissen etc. Het gaat om ontleden, verklaren en evalueren, interpreteren, duiden en onderzoeken. De leerling kan zijn eigen positie beter duiden en daarmee meer zelfkennis opdoen. Het accent ligt op 'weten' en op zelf-analyse.